

Ústava Jednoty bratrské

ČÁST PRVNÍ

Základní ustanovení

§ 1

Charakteristika a základní struktura

- (1) Název církve: Jednota bratrská.
- (2) Sídlo Jednoty bratrské: Liberec.
- (3) Jednota bratrská je církev vzniklá z české reformace a jako přímá dědička staré i obnovené Jednoty bratrské se hlásí k odkazu světové reformace.
 - a) Jednota bratrská vznikla roku 1457 v Kunvaldě v Čechách. Nazývala se zpočátku „Bratři a sestry zákona Kristova“, později „Čeští bratři“ a „Moravští bratři“. Po bitvě na Bílé hoře roku 1620 byla v Čechách a na Moravě postupně potlačena, sbory v jiných zemích však trvaly dál.
 - b) Exulanti ze severní Moravy odešli roku 1722 na panství hraběte M. L. Zinzendorfa. Vybudovali osadu Herrnhut (Ochranov), sjednotili se na základě bratrských tradic a pro své duchovní přijali bratrskou ordinaci z linie J. A. Komenského. Tento sbor zahájil rozsáhlou misijní činnost v různých částech světa (Karibské ostrovy, Grónsko, Jižní Afrika, Severní a Jižní Amerika...).
 - c) V roce 1870 se Jednota vrátila do země otců. Církví státem uznanou se stala výnosem rakouského Ministerstva kultu a vyučování ze dne 30. března 1880, první sbor byl založen v Potštejně. Protože nebylo povoleno užívat původní jméno, nazývala se „Evangelická církev bratrská“ a „Ochranovská církev bratrská“. Název „Jednota bratrská“ jí byl znovu přiznán vyhláškou Ministerstva školství a národní osvěty ze dne 31. července 1921. Dne 20. července 1946 byl ordinován první biskup obnovené Jednoty bratrské v Československu.
- (4) Jednota bratrská je tvořena jednotlivými sbory, které se dobrovolně zavázaly k bratrskému soužití a společné službě Bohu a lidem podle pravidel Písma a příkladu novozákonní církve. Podle vzoru otců jsou sbory spravovány podle presbyterně-synodních a starobratrských biskupských zásad.

§ 2

Právní postavení

- (1) Jednota bratrská je církví registrovanou podle právního řádu České republiky.

Ústava Jednoty bratrské

- (2) Právní osobnost má:
 - a) Jednota bratrská
 - b) Sbor Jednoty bratrské
- (3) Za Jednotu bratrskou je jako statutární orgán oprávněn jednat každý ze členů Rady Jednoty bratrské samostatně s výjimkou uvedenou v § 16, odst. 4.
- (4) Za sbor je jako statutární orgán oprávněn jednat samostatně správce sboru s omezením uvedeným v § 9, odst. 2 i administrátor sboru s omezením uvedeným v § 10 odst. 4.

§ 3

Přijímání a změny řádů

- (1) Pojmem řády se rozumí Ústava, Dekrety a Směrnice.
- (2) Právo přijmout a měnit Ústavu Jednoty bratrské (dále jen „Ústava“) má pouze Synod Jednoty bratrské (dále jen Synod). Ústava je závazná pro všechny sbory, díla, pracovní skupiny i jednotlivé členy.
- (3) Pro přijetí nebo změnu Ústavy je třeba nejméně dvoutřetinové většiny všech členů Synodu.
- (4) Vnitřní život církve se řídí Dekrety Jednoty bratrské (dále jen „Dekrety“), které mají na rozdíl od Ústavy spíše ideově metodický charakter a jsou vydávány Úzkou Radou, a Směrnicemi, které mají provozně správní charakter a jsou vydávány Výkonnou radou Jednoty bratrské.
- (5) Protože církev je živý, neustále se vyvíjející organismus, nejsou ani její řády nezměnitelným dokumentem; naopak musejí být stále přezkušovány a obnovovány, aby reálně vypovídaly o životě a práci církve.

ČÁST DRUHÁ

Vyznání víry

§ 4

- (1) Jednota bratrská se hlásí k vyznání otců, že jediným pravidlem víry a života každého křesťana je Bible – Písma svatá Starého a Nového zákona.
- (2) Jednota bratrská přijímá toto vyznání Moravian Church Unitas Fratrum:
 - a) **Povolání.** Ježíš Kristus nám dal svůj nový život. Tento život osvobozuje od sobectví a přesahuje i fyzickou smrt. Je to radostná zvěst pro všechny lidi (evangelium), kterou žijeme a zvěstujeme, dokud neskončí dějiny. Proto Unitas Fratrum (Jednota bratrská) ve víře slouží lidem tím, že přináší evangelium Ježíše Krista. Život Ježíše Krista je zdrojem našeho života a inspiruje nás ke službě v souladu s Boží vůlí.
 - b) **Vyznání Církve.** Se všemi křesťany sdílíme víru v Boha Otce, Syna i Ducha svatého. Věříme a vyznáváme, že Bůh se zjevil jednou provždy ve Svém

Ústava Jednoty bratrské

Synu, Ježíši Kristu; že náš Pán vykoupil svou smrtí a svým vzkříšením nás i celé lidstvo. Mimo Něj není spasení. Věříme, že je nám přítomen ve Slovu, svátostech a ve společenství věřících. Věříme, že nás řídí a sjednocuje svým Duchem a tak nás formuje v Církev. Slyšíme Jeho výzvu k následování a prosíme, aby nás použil jako nástroje ve své službě světu. On nás vzájemně spojuje vědomím, že jsme součástí Jeho Těla a díky tomu si navzájem sloužíme. Ve světle Boží milosti víme, že jsme stále hřešící. Denně potřebujeme ujištění o odpuštění a žijeme jediné z milosti Boží v Ježíši Kristu, našem Pánu. On nás vysvobozuje z naší osamocení a sjednocuje nás v živou Církev Kristovu.

- c) **Osobní přesvědčení.** Naše víra se rodí z víry a jednání Ježíše Krista (Gal 2,16-20) a je živena Duchem svatým. Svědectví života, kde se projevuje Kristus prakticky, je přitažlivé pro lidi kolem nás. Vede k poznání hříšců a k přijetí vykoupení vydobytého Kristem na kříži. Ve společenství s Kristem se Boží láska stává stále více mocí nového života. Mocí, která proniká celou osobností člověka a utváří ji. Skrze působení Ducha v našich srdcích můžeme sdílet Jeho ovoce (Gal 5,22n) a žít propojeni v Jeho Těle – Církvi.
- d) **Boží Slovo a učení.** Trojjediný Bůh, zjevený v Bibli, je jediným zdrojem našeho života a spasení; tato Písma jsou jediným pravidlem učení a víry Jednoty bratrské a formují náš život. Jednota bratrská pokládá Slovo kříže za střed Písem svatých i všeho kázání evangelia. Svě hlavní poslání i důvod své existence vidí ve vytrvalém dosvědčování této radostné zvěsti. Prosíme našeho Pána o sílu, abychom se od Něho nikdy neuchýlili. Jednota bratrská se účastní neustálého hledání zdravého učení. Při výkladu Písma a předávání učení církve přihlížíme ke dvěma tisíciletím ekumenické křesťanské tradice a moudrosti našich předků víry v Jednotě bratrské. Stále prosíme za plnější porozumění a jasnější vyznávání evangelia Ježíše Krista. Ale tak jako Písma svatá neobsahují žádný věroučný systém, ani Jednota bratrská žádný vlastní systém nevytvořila, protože ví, že tajemství Ježíše Krista dosvědčené v Bibli nemůže být plně pochopeno žádnou lidskou myslí ani plně vyjádřeno žádnou lidskou formulací. Zároveň také platí, že skrze Ducha svatého je poznání Boží vůle ke spasení v Bibli zjeveno plně a jasně.
- e) **Vyznání a konfese.** Jednota bratrská vděčně rozpoznává ve vyznáních Církve zápas Těla Kristova o pravdivé pojmenování, čemu věří. Tato vyznání pomáhají Církvi formulovat, co vyznává biblicky, vyznačovat hranice bludu a vybízet věřící k poslušnému a neohroženému svědectví v každé době. Jednota bratrská má za to, že všechna vyznání formulovaná křesťanskou církví je třeba neustále zkoumat ve světle Písem svatých. Za pravá vyznání víry uznává zvláště svědectví prvních křesťanů „Ježíš Kristus je Pán!“, dále starokřesťanská a základní vyznání reformační.*

* V různých provinciích obnovené Unitas Fratrum mají následující kréda speciální důležitost, protože jsou zde jasně a jednoduše napsány hlavní doktríny křesťanské víry.

- apoštolské vyznání víry
- Athanasiovo vyznání
- nicejské vyznání
- Vyznání jednoty českých bratří z roku 1535
- 21 článků nezměněné augsburské konfese
- Malý katechismus Martina Luthera
- bernský synod z roku 1532

Ústava Jednoty bratrské

- f) **Unitas Fratrum jako jednota.** Věříme a vyznáváme, že Církev je jedna. Její jednota je dána jedinečným Pánem Ježíšem Kristem, Bohem a Spasitelem. Zemřel, aby mohl sjednotit rozptýlené děti Boží. On, jako živý Pán a Pastýř, vede své stádo k jednotě. Již stará Jednota bratrská se odkazuje na poznání této jednoty svým názvem. Připomínáme si mocné a sjednocující navštívení, v nichž se náš Pán zjevil našim předkům: při „Svolení na horách rychnovských“ 1464, kde si stará Jednota ustanovila vlastní řád, strukturu a zázračným losem ustanovila vlastní kněžství; při obnovení Jednoty v Ochranově při společenství večeře Páně 13. srpna 1727 v Berthelsdorfu.
- Boží vůlí je, aby křesťané byli příkladem jednoty, která je jen v Kristu a aby se Jeho jednotě poddali, nadšeně a s láskou. Tuto jednotu vidíme jako výzvu, která nám byla zaslíbena a svěřena. Uznáváme, že různé církve mají prostřednictvím Kristovy milosti rozličná obdarování. Toužíme po tom, abychom se mohli společně radovat z bohatství lásky Kristovy a moudrosti Boží a jedni od druhých se učit. Vyznáváme svůj podíl viny na neutěšeném a rozděleném stavu křesťanstva. Pro takovou roztržičnost jsme i my překážkou pro zvěst a moc evangelia. Uvědomujeme si nebezpečí samospravedlnosti i nelaskavého odsuzování druhých. Protože jsme spolu s ostatními křesťany poutníky na cestě k setkání s naším přicházejícím Pánem, vítáme každý krok, který nás přiblíží k cíli – jednotě v Kristu. On sám nás zve ke společenství svého stolu a touto cestou vede Církev k jednotě, kterou zaslíbil. Svou přítomností ve večeři Páně činí naši jednotu v Něm zjevnou a jistou již dnes.
- g) **Církev jako společenství.** Církev Ježíše Krista, navzdory všem rozdílům mezi muži a ženami, chudými a bohatými a lidmi různého etnického původu, je jednotná v Pánu. Jednota bratrská vyznává, že není rozdíl mezi těmi, kdo jsou jedno v Pánu Ježíši. Jsme povoláni k tomu, abychom svědčili, že Bůh v Ježíši Kristu spojuje svůj lid, bez ohledu na etnický původ nebo jazyk, do jednoho těla. Pod křížem odpouští hříšníkům a otevírá jim společenství navzájem. Odmítáme mezi sebou jakoukoli diskriminaci na základě etnického původu, pohlaví nebo sociálního postavení. Příkázání našeho Pána, abychom veřejně dosvědčovali a prokazovali vzájemnou lásku v Kristu, je pro nás radostí i závazkem.
- h) **Církev jako společenství služby.** Ježíš Kristus nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil. Každý člen církve je Kristem zmocňován ke službě. Věříme, že náš Pán povolal zvláště k misijní službě mezi národy světa. Přijímáme úkol sloužit z Jeho síly v misii i ve všech jiných formách služby, kterými nás pověřuje doma i za hranicemi. A skrze tuto sílu Jej budeme vyznávat a dosvědčovat s nesobeckou láskou.
- i) **Služba bližnímu.** Náš Pán Ježíš Kristus sestoupil do bída tohoto světa, aby ji nesl a přemohl. Lásky Kristova a otevřenost k lidem kolem nás je bez hranic. Ve svých modlitbách stále hledáme zjevení Božích cest k bližním i to, jak jim otevírat svá srdce a náruč, a to nejen v nejtěžších chvílích jejich života.
- j) **Služba světu.** Ježíš Kristus neustále prokazuje svou lásku a věnost k tomuto ztracenému světu. To je základ našeho trvalého zájmu o něj. Nesmíme se od něj odvracet s pýchou, lhostejností nebo strachem. Unitas Fratrum spolu

-
- 39 článků víry anglikánské církve
 - barmenské teze z roku 1934
 - Heidelberský katechismus

Ústava Jednoty bratrské

s celou Boží Církví přináší tomuto světu zprávu o Boží lásce jako výzvu. Usiluje o dosažení míru mezi znepřátelenými národy a snaží se dosáhnout toho, co je pro všechny v Kristu nejlepší. V zájmu o tento svět s nadějí vyhlíží den, kdy bude veřejně zjeveno Kristovo vítězství nad hříchem a smrtí a kdy bude zjeven svět nový.

- k) **Očekávání.** Ježíš Kristus je jediným Pánem a Hlavou svého Těla - Církve. Proto Církev není poddána žádné jiné autoritě, která Jeho panování odporuje. Jednota bratrská uchovává ve své historii živou zkušenost Kristova vůdcovství z 16. září a 13. listopadu 1741. Jednota bratrská vyznává, že vznikla a až dosud byla zachována jedině nepochopitelnou Boží milostí. Dík a chvála za tuto milost zůstávají základním motivem jejího života a služby. V tomto duchu očekává Jednota bratrská zjevení Ježíše Krista; jde kupředu k radostnému setkání se svým Pánem. Vydáváme se Jemu a On si nás připravuje na svůj příchod jako nevěstu ke svatbě.
- (3) Jednota bratrská se hlásí k zásadám evangelikálního hnutí, jak jej vyjadřuje Lausanský závazek z roku 1974.
- (4) Jednota bratrská chce spolupracovat s ostatními křesťany a církvemi a může s nimi vytvářet církevní svazy nebo zvláštní formy mezicírkevní spolupráce.

ČÁST TŘETÍ

Členství

§ 5

Členství v Jednotě bratrské

- (1) V návaznosti na tradici ve staré Jednotě bratrské je příslušnost k Jednotě bratrské rozdělena do tří skupin: přicházející, zůstávající a sloužící. Tyto skupiny označují hloubku zapojení v Jednotě bratrské.
- (2) Do společenství Jednoty bratrské patří přicházející, zůstávající a sloužící a jejich děti do 18. roku věku, přičemž plnoprávními členy se rozumí sloužící členové.
- (3) Základem plnoprávního členství v Jednotě bratrské je křest.
- (4) Plnoprávným členem Jednoty bratrské se může stát každý, kdo dosáhl 18 let, věří v Ježíše Krista jako Spasitele a Pána, touží po společenství bratří a sester a přijímá učení a řády církve.
- (5) Členství v Jednotě bratrské je vázáno pouze a výhradně na členství v konkrétním sboru, proto o přijetí rozhoduje správce nebo rada starších příslušného sboru.
- (6) Plnoprávné členství v Jednotě bratrské zaniká vystoupením, vyloučením, ukončením členství nebo úmrtím, a v případě zániku sboru. V případě zániku členství nemá bývalý člen nárok na vrácení darů a příspěvků poskytnutých ve prospěch církve.

Ústava Jednoty bratrské

§ 6

Práva a povinnosti členů

- (1) Všichni, kteří patří do společenství Jednoty bratrské, mají právo na duchovní a pastýřskou péči.
- (2) Plnoprávní členové mají právo rozhodovat, volit a být voleni do orgánů Jednoty bratrské.
- (3) Každý má právo z církve vystoupit. Toto rozhodnutí je třeba oznámit písemně správci sboru.
- (4) Povinností každého plnoprávného člena je:
 - a) v poslušnosti Písma žít svatým a příkladným životem,
 - b) nezanedbávat společná shromáždění a zapojit se do služby v církvi podle potřeb místního sboru,
 - c) podporovat práci sboru a církve.

§ 7

Pastýřská péče a kázeň

- (1) Pastýřská služba v Jednotě bratrské je založena na vzájemné péči a odpovědnosti, proto se všichni dobrovolně poddávají vzájemné kázni a napomínání. Jestliže plnoprávný člen neplní své povinnosti, je laskavě veden k poznání svého pochybení a nápravě; po tu dobu mu správce sboru nebo rada starších může pozastavit členství.
- (2) Jestliže se plnoprávný člen vyhýbá pastýřské péči nebo dlouhodobě přerušil spojení se sborem, může mu správce sboru nebo rada starších ukončit členství.
- (3) Jestliže plnoprávný člen porušuje řády Jednoty bratrské a nedbá na napomenutí správce sboru nebo rady starších, může jej správce sboru nebo rada starších vyloučit.

ČÁST ČTVRTÁ

Sbory

§ 8

Právní postavení

- (1) Sbor je základní organizační a správní jednotkou církve. Má vlastní právní osobnost odvozenou od Jednoty bratrské jako celku.
- (2) Oficiální název zní: *Sbor Jednoty bratrské v ...* nebo *Jednota bratrská ...* a může obsahovat i bližší označení nebo pojmenování.
- (3) Statutárním orgánem sboru je správce sboru a případně administrátor sboru, pokud je administrátor jmenován. V případě, že není jmenován správce sboru ani

Ústava Jednoty bratrské

administrátor sboru, práva a povinnosti statutárního orgánu přebírá Rada Jednoty bratrské.

- (4) Pro řádné zabezpečení duchovní služby svým členům může sbor zřizovat misijní místa. Tyto organizační složky nemají právní osobnost.
- (5) Pokud misijní místo dospěje k samostatnosti, nebo pokud se k Jednotě bratrské přidruží jiná křesťanská skupina, může jí Úzká rada na přechodnou dobu udělit status přípravného členství, během něhož se stává součástí organizační a správní struktury církve. Po dobu přípravného členství sbor spravuje jmenovaný administrátor sboru; správce sboru není během této doby jmenován.
- (6) V případě zániku sboru přejímá správu majetku Výkonná rada, která jmenuje likvidátora a způsob vypořádání.

§ 9

Správce sboru

- (1) Správce sboru je povoláván Úzkou radou jako duchovní, odpovědný za řádnou péči o svěřený sbor, jeho vedení a správu. Dále je oprávněn poskytovat duchovní péči i lidem mimo sbor, pokud o to stojí.
- (2) Správce sboru je statutárním orgánem sboru, oprávněným podepisovat a jednat jménem sboru. Pro platnost právních jednání, kterými se zcizuje nebo zatěžuje nemovitý majetek sboru, nebo kterými se převádí nebo zatěžuje podíl sboru v obchodní korporaci, je třeba předchozího písemného souhlasu Rady Jednoty bratrské.
- (3) Každému správci sboru a jeho rodině je poskytnuta pastýřská péče a pomoc při správě sboru od příslušného člena Úzké rady. V případě potřeby může z pověření Úzké rady tuto službu vykonávat i jiný duchovní podle § 18 odst. 1, písm. g.

§ 10

Administrátor sboru

- (1) Pro potřeby správy sboru může Úzká Rada povolat administrátora sboru.
- (2) Administrátor sboru není z titulu své funkce duchovním Jednoty bratrské.
- (3) Administrátor sboru je podřízen správci sboru. V případě, že správce sboru není jmenován, je administrátor sboru odpovědný za vedení a správu sboru a vztahují se na něj všechna ustanovení týkající se správce sboru, vyjma § 9 odst. 1.
- (4) Administrátor sboru je statutárním orgánem sboru, oprávněným podepisovat a jednat jménem sboru. Pro platnost právních jednání, kterými se zcizuje nebo zatěžuje nemovitý majetek sboru, nebo kterými se převádí nebo zatěžuje podíl sboru v obchodní korporaci, je třeba předchozího písemného souhlasu Rady Jednoty bratrské.

Ústava Jednoty bratrské

- (5) Pokud je administrátorem sboru jmenován ordinovaný duchovní, může vykonávat duchovenskou činnost.

§ 11

Členské shromáždění

- (1) Členské shromáždění je tvořeno plnoprávními členy sboru. Předsedou členského shromáždění je správce sboru z moci svého úřadu nebo jím pověřená osoba.
- (2) Členské shromáždění svolává správce sboru spolu s radou starších nejméně jednou ročně.
- (3) Správce sboru spolu s radou starších předkládají členskému shromáždění Výroční zprávu za uplynulé období a vizi a plán práce na období nadcházející.

§ 12

Rada starších

- (1) Rada starších je výkonným orgánem sboru. Tvoří ji správce z moci svého úřadu a členové jmenovaní správcem sboru a uvedení do služby členským shromážděním sboru. Předsedou rady starších je správce sboru.
- (2) Pokud není rada starších ustavena, vykonává její pravomoci tým vedoucích sboru.
- (3) Úkolem rady starších je pomáhat správci sboru, spolupodílet se na správě sboru, duchovní péče o členy i lidi mimo sbor a naplňování vize a poslání sboru.
- (4) Ve výjimečných případech může správce sboru přizvat příslušného člena Úzké rady, aby se stal členem rady starších se všemi právy a povinnostmi.

ČÁST PÁTÁ

Synod

§ 13

Postavení Synodu

- (1) Synod Jednoty bratrské (dále jen Synod) je nejvyšším ústavodárným orgánem Jednoty bratrské v České republice. Všichni pracovníci Jednoty bratrské jsou mu přímo nebo nepřímo odpovědni.
- (2) Členové Synodu jsou:
- a) z moci svého úřadu: správci sborů,
 - b) z moci svého úřadu: členové Rady Jednoty bratrské,
 - c) duchovní povolání Úzkou radou podle § 18 odst. 1, písm. f a písm. g.

Ústava Jednoty bratrské

- (3) Členy Synodu dále mohou být zástupci delegovaní jednotlivými sbory, a to na každých i započatých 100 plnoprávných členů sboru 1 člen Synodu. Delegáti musí splňovat požadavky uvedené v Dekretech.
- (4) Členy Synodu bez práva hlasovat jsou administrátoři sborů v přípravném členství.
- (5) Právo vyslat svého zástupce na Synod má sbor, který v předcházejícím roce splnil finanční povinnosti.

§ 14

Zasedání Synodu

- (1) Synod se k řádnému zasedání schází zpravidla jednou ročně. Mimořádné zasedání může Úzká rada svolat kdykoliv. Je povinna tak učinit nejpozději do jednoho měsíce, požádá-li o to většina členů Synodu nebo rady starších alespoň jedné třetiny sborů.
- (2) Pro zahájení zasedání Synodu je třeba přítomnosti alespoň dvou třetin celkového počtu členů Synodu. Při každém dalším jednání je Synod schopen usnášení za přítomnosti nadpoloviční většiny přítomných členů.
- (3) Jednání Synodu vede dvoučlenné předsednictvo, které se řídí Jednacím řádem Synodu. Funkční období členů předsednictva je trvalé a končí ukončením členství na Synodu, odvoláním, odstoupením nebo úmrtím. Předsednictvo nemá mimo zasedání Synodu výkonnou pravomoc.
- (4) Způsob podávání a projednávání návrhu na Synod se řídí Jednacím řádem Synodu.
- (5) Jednací řád Synodu je součástí Dekretů.

§ 15

Oblast působení Synodu

- (1) Synod má zejména tato práva a povinnosti:
 - a) volí a odvolává Úzkou radu, jejího předsedu, předsednictvo Synodu, synodní komise nebo jejich jednotlivé členy,
 - b) volí a odvolává předsedu Revizní rady,
 - c) volí a odvolává delegáty na Synod světové Unitas Fratrum a jejich náhradníky,
 - d) schvaluje složení Výkonné rady,
 - e) přijímá zprávu Úzké rady, Výkonné rady, Revizní rady a dalších komisí,
 - f) je poslední odvolací instancí pro členy, sbory a díla Jednoty bratrské,
 - g) přijímá Ústavu a její změny.
- (2) Usnesení, která Synod v rámci svých pravomocí přijme, jsou závazná pro všechny sbory, díla, pracovní skupiny i jednotlivé členy Jednoty bratrské.

Ústava Jednoty bratrské

ČÁST ŠESTÁ

Rada Jednoty bratrské

§ 16

Postavení Rady Jednoty bratrské

- (1) Rada Jednoty bratrské je nejvyšším voleným orgánem a současně statutárním orgánem Jednoty bratrské. Jejím úkolem je zastupovat, vést a spravovat Jednotu bratrskou.
- (2) Rada Jednoty bratrské je tvořena Úzkou radou a Výkonnou radou.
- (3) Jednání Rady Jednoty bratrské předsedá tajemník Jednoty bratrské.
- (4) Každý ze členů Rady Jednoty bratrské je oprávněn jednat samostatně za Jednotu bratrskou. Pro platnost právních jednání, kterými se zcizuje nebo zatěžuje nemovitý majetek Jednoty bratrské, nebo kterými se převádí podíl Jednoty bratrské v obchodní korporaci, je třeba podpisu nejméně dvou členů.

ČÁST SEDMÁ

Úzká rada

§ 17

Postavení Úzké rady

- (1) Úzká rada Jednoty bratrské (dále jen Úzká rada) je nejvyšším duchovním orgánem Jednoty bratrské. Jejím úkolem je zastupovat a vést Jednotu bratrskou.
- (2) Úzká rada je nejméně tříčlenná, počet jejích členů je stanoven volbou.
- (3) Funkční období Úzké rady je pět let. V průběhu funkčního období může být Úzká rada rozšířena o dalšího člena. Jeho funkční období trvá pouze po dobu funkčního období stávající Úzké rady.
- (4) Členové Úzké rady jsou si rovni. Každému je svěřena konkrétní oblast práce a péče o konkrétní sbory; personální otázky musejí být vždy projednávány a rozhodovány společně.
- (5) Předseda Úzké rady vede zasedání Úzké rady a připravuje jeho program.

§ 18

Oblast působení Úzké rady

- (1) Úzká rada má zejména tato práva a povinnosti:
 - a) zastupuje a vede Jednotu bratrskou;
 - b) určuje směřování Jednoty bratrské a formuluje její vizi. K jejímu uskutečnění vydává Dekrety jako ideové a metodické články víry a života Jednoty bratrské;

Ústava Jednoty bratrské

- c) ustanovuje a ruší sbory;
 - d) povolává a odvolává správce sboru a administrátora sboru;
 - e) povolává jednotlivé členy Úzké rady nebo další duchovní k pastýřské službě konkrétním správcům sborů a jejich rodinám a k dohlížení na příslušné sbory a jejich díla. Tento člen Úzké rady má právo kdykoliv se zúčastnit zasedání rady starších příslušného sboru s hlasem poradním, případně jeho setkání svolat;
 - f) povolává a odvolává další duchovní k vedení samostatných oblastí práce Jednoty bratrské, jako např. teologického vzdělávání, zahraniční misie apod.;
 - g) povolává a odvolává další duchovní pro potřeby nadsborové služby v Jednotě bratrské;
 - h) povolává a odvolává další duchovní jako např. misijní pracovníky na nová místa nebo nové oblasti práce, kaplany pro Vězeňskou službu, službu v Armádě ČR, zdravotnických zařízeních, hospicích atd.;
 - i) navrhuje biskupům duchovní k ordinaci a konsekraci;
 - j) ve výjimečných případech může udělit neordinovaným služebníkům dispens ke správě svátostí;
 - k) ze svého středu jmenuje předsedu Výkonné rady;
 - l) zřizuje a ruší účelová zařízení církve, školy a školská zařízení, případně další subjekty. Povolává a odvolává jejich vedoucí pracovníky;
 - m) pečuje o vzdělávání církevních pracovníků, řídí publikační činnost církve;
 - n) svolává pastorální, celocírkevní nebo jiné konference a připravuje jejich program;
 - o) svolává Synod a předkládá mu Výroční zprávu za uplynulé období a vizi a plán práce na období nadcházející;
 - p) je odvolací instancí pro členy, sbory a díla Jednoty bratrské;
 - q) řídí archiv Jednoty bratrské;
 - r) v případech, kdy se některá ustanovení v řádech Jednoty bratrské zdají být neúplná nebo víceznačná, až do příštího zasedání Synodu rozhoduje o jejich výkladu.
- (2) Úzká rada rozhoduje o podpoře práce v zahraničí, přijímá sbory, církve nebo církevní svazy v zahraničí do svazku Jednoty bratrské, při zachování jejich suverenity a strukturální odlišnosti, s ohledem na jejich právní postavení v zemi.
- (3) Ve vztahu k ostatním církvím Úzká rada rozvíjí ekumenické styky s domácími i zahraničními křesťanskými sbory, církvemi a církevními svazy.

ČÁST OSMÁ

Výkonná rada

§ 19

Postavení Výkonné rady

- (1) Výkonná rada Jednoty bratrské (dále jen Výkonná rada) je nejvyšším výkonným orgánem Jednoty bratrské, jejím úkolem je spravovat a zastupovat Jednotu bratrskou.
- (2) Funkční období Výkonné rady je pět let. V průběhu funkčního období může být Výkonná rada rozšířena o dalšího člena. Jeho funkční období trvá pouze po dobu funkčního období stávající Výkonné rady.

§ 20

Oblast působení Výkonné rady

- (1) Výkonná rada má zejména tato práva a povinnosti:
 - a) zastupuje a spravuje Jednotu bratrskou,
 - b) vede hospodaření Jednoty bratrské a je odpovědná za řádné vedení hospodářské agendy a účetnictví dle platných zákonů České republiky,
 - c) pečuje a rozvíjí veškerý majetek Jednoty bratrské, vede investiční strategii a rozhoduje o výnosech,
 - d) pro svoji činnost zřizuje ústřední kancelář, přijímá a propouští pracovníky pro potřeby Jednoty bratrské,
 - e) pro investiční a správní účely zakládá další právnické osoby (s. r. o., z. s., nadace apod.),
 - f) vydává Směrnice Výkonné rady jako provozně správní nařízení, závazné pro celou Jednotu bratrskou,
 - g) rozhoduje o uvalení nucené správy na sbor,
 - h) spravuje archiv Jednoty bratrské,
 - i) Synodu i Úzké radě podává zprávu o činnosti a hospodaření.

ČÁST DEVÁTÁ

Revizní rada

§ 21

Postavení Revizní rady

- (1) Revizní rada Jednoty bratrské (dále jen Revizní rada) je nejvyšším kontrolním orgánem Jednoty bratrské.
- (2) Funkční období Revizní rady je trvalé a končí odvoláním předsedy Revizní rady Synodem, jeho odstoupením nebo úmrtím. Funkční období jednotlivých členů Revizní rady končí odvoláním předsedou Revizní rady nebo Synodem, odstoupením nebo úmrtím.
- (3) Revizní rada může být nahrazena nezávislým auditem.

§ 22

Oblast působení Revizní rady

- (1) Revizní rada kontroluje hospodaření Jednoty bratrské a to zejména:
 - a) dodržení obecných zásad a principů při vedení účetnictví,
 - b) formální správnost účetních výkazů a roční účetní závěrky,
 - c) inventarizaci majetku, pokladny a bankovních účtů,
 - d) pohledávky a závazky,
 - e) zaúčtování a formální správnost dokladů,
 - f) hlavní knihu a účetní deník,
 - g) dotace ze státního rozpočtu.
- (2) O výsledku kontroly podává zprávu Synodu.

ČÁST DESÁTÁ

Hospodaření

§ 23

Všeobecné zásady

- (1) Jednota bratrská považuje majetek za svěřené vlastnictví, za jehož spravování je odpovědná vůči Bohu i lidem.
- (2) Jednota bratrská jako celek i jednotlivé sbory, díla a pracovní skupiny mají být soběstačné. Za tímto účelem může Jednota bratrská nebo její jednotlivé sbory zakládat obchodní korporace.

Ústava Jednoty bratrské

- (3) Od jednotlivých členů se očekává, že budou pravidelně finančně podporovat práci sboru a celé církve. Výši daru si určuje každý sám podle vlastních finančních možností, v odpovědnosti svého svědomí před Pánem.
- (4) Jednota bratrská může nemovitý majetek, jehož je vlastníkem, svěřovat do správy sborů, jeho správa a nakládání s ním je upraveno samostatnou příkazní smlouvou.
- (5) Jednota bratrská jako celek neručí za závazky jednotlivých sborů.

§ 24

Hospodaření Jednoty bratrské

- (1) Příjmy Jednoty bratrské tvoří zejména: příspěvky a dary sborů, církevní sbírky, příspěvky a dary fyzických a právnických osob v České republice i v zahraničí, příjmy z prodeje a pronájmu movitého hmotného i nehmotného, jakož i nemovitého majetku, úroky z vkladů, dary a dědictví, půjčky a úvěry, příjmy z podnikání, investování nebo z jiné výdělečné činnosti, dotace, příspěvky a granty obcí, krajů, orgánů státní správy a samosprávy, ze zdrojů Evropské unie, nadací a nadačních fondů a dalších zdrojů, restituce církevního majetku nebo jeho náhrada apod.
- (2) Příjmy Jednoty bratrské slouží k zajištění vlastní činnosti církve.
- (3) Pro kontrolu vedení účetnictví Jednoty bratrské volí Synod Revizní radu. Jejím úkolem je každoroční revize účetnictví a vypracování zprávy pro zasedání Synodu. V případě potřeby může tuto revizi nahradit nezávislý audit.

§ 25

Hospodaření sborů

- (1) Příjmy sborů tvoří zejména: příspěvky a dary jiných sborů, církví nebo ústředí, církevní sbírky, příspěvky a dary fyzických a právnických osob v České republice i v zahraničí, příjmy z prodeje a pronájmu movitého hmotného i nehmotného, jakož i nemovitého majetku, úroky z vkladů, dary a dědictví, půjčky a úvěry, příjmy z podnikání, investování nebo z jiné výdělečné činnosti, dotace, příspěvky a granty obcí, krajů, orgánů státní správy a samosprávy, ze zdrojů Evropské unie, nadací a nadačních fondů a dalších zdrojů, restituce církevního majetku nebo jeho náhrada apod.
- (2) Sbor jako samostatná právnická osoba je odpovědná za řádné vedení účetnictví dle platných zákonů České republiky.
- (3) Finanční povinnosti sboru tvoří: roční odvod na nadsborovou službu ve výši stanovené Výkonnou radou, penále podle příslušných směrnic Výkonné rady a mimořádné odvody vyhlášené Radou Jednoty bratrské.
- (4) Sbor podporuje společné dílo Jednoty bratrské, práci ústředí, misijní dílo apod.
- (5) V případě, že sbor dlouhodobě neplní své finanční povinnosti a jiné závazky, může Výkonná rada rozhodnout o uvalení nucené správy na příslušný sbor.

Ústava Jednoty bratrské

ČÁST JEDENÁCTÁ

Duchovní služba

§ 26

Všeobecné zásady

- (1) Duchovní v Jednotě bratrské je ten, kdo je Úzkou radou Jednoty bratrské případně správcem sboru písemně povolán k výkonu duchovní služby a duchovenské činnosti, ať za mzdu nebo jako dobrovolný pracovník.
- (2) Duchovní služba v Jednotě bratrské zahrnuje zejména zvěstování Slova, vysluhování svátostí a pastýřskou službu. Duchovní služba se děje především na společných shromážděních sborů a církve, setkávání v domácnostech, návštěvách i osobních setkáních.
- (3) Duchovní pracovník není pracovníkem jen svého sboru, ale je služebníkem Kristovým a církve jako celku, proto může být povolán ke službě na jakékoli místo.
- (4) Jednota bratrská je podle ustanovení § 7, odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností, oprávněna vykonávat zvláštní práva, v tomto zákoně uvedená, a to zejména:
 - a) oprávnění pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách České republiky,
 - b) oprávnění pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody, léčení a ochranná výchova,
 - c) oprávnění být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností,
 - d) oprávnění konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky,
 - e) oprávnění zřizovat církevní školy,
 - f) oprávnění zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovních v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství.
- (5) Duchovenská činnost spočívá zejména v:
 - a) správě církve, sboru, díla či účelového zařízení církve,
 - b) vyučování a vzdělávání,
 - c) práci s rodinami a manželstvími,
 - d) práci s dětmi a mládeží, organizovanou i neorganizovanou,
 - e) práci se seniory,
 - f) práci s handicapovanými, osamělými, dlouhodobě nemocnými, závislými či jinak postiženými osobami nebo osobami v obtížné životní situaci,
 - g) práci s příslušníky menšin, běženci či žadateli o azyl,
 - h) práci sociální, misijní, kulturní, vzdělávací apod.

Ústava Jednoty bratrské

- (6) Duchovenská činnost se děje skrze veřejná shromáždění církve, setkávání skupin po domácnostech, pastorační službu a speciální aktivity či zařízení církve (komunitní centra – např. mateřská, rodinná, seniorská, volnočasové aktivity pro děti, mládež a dospělí, vzdělávací organizace, nestátní sociální zařízení a služby – např. nízkoprahové kluby, sociální programy, preventivní programy, prorodinné služby, aktivity sociálního začleňování, podpora a ochrana znevýhodněných osob, nestátní zdravotnické zařízení a služby, humanitární pomoc v tuzemsku i zahraničí, apod.) provozované nebo zřízené církví či jednotlivými sbory.

§ 27

Ordinace

- (1) Duchovní pracovník povoláný Úzkou radou Jednoty bratrské může být na návrh Úzké rady ordinován biskupem Jednoty bratrské k duchovenské službě.
- (2) Jednota bratrská má tři stupně ordinované služby – diakon, presbyter a biskup. Tyto stupně nejsou výrazem postavení, ale služby.
- (3) Ordinovaný duchovní spravuje svátosti.
- (4) Ordinovaný duchovní je oprávněn konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- (5) Jestliže u ordinovaného duchovního dojde jakýmkoli způsobem k ukončení povolání Úzkou radou Jednoty bratrské a toto není do dvou let obnoveno, automaticky dojde k zneplatnění ordinace.
- (6) Úzká rada může na základě § 28 odst. 5 provést defrokaci (odejmout ordinaci).

§ 28

Ustanovování a odvolávání pracovníků

- (1) Úzká rada povolává do služby duchovní jako správce sborů, další duchovní a jiné pracovníky pro potřeby Jednoty bratrské (podle § 17).
- (2) Předseda Výkonné rady povolává členy Výkonné rady.
- (3) Výkonná rada povolává pracovníky ústřední kanceláře a jiné pracovníky pro potřeby Jednoty bratrské (podle § 20).
- (4) Správce sboru povolává duchovní a další pracovníky pro potřeby místního sboru.
- (5) Jestliže jakýkoli pracovník církve zapírá evangelium způsobem svého života nebo jeho jednání poškozuje církev, je takové jednání považováno za zvlášť hrubé porušení pracovní kázně a je důvodem k okamžitému rozvázání pracovního poměru.
- (6) Jestliže je duchovnímu zrušeno povolání orgánem Jednoty bratrské, který ho povolal nebo orgánem nadřízeným, je to důvodem pro rozvázání pracovního poměru.

Jednací, volební a odvolací řád

§ 29

Rozhodování a volby

- (1) Veškerá rozhodování v Jednotě bratrské mají probíhat v duchu pokory a bratrské lásky, prosta strachu. Jediným cílem všeho ať je hledání Božího království a zvěstování evangelia. Proto je třeba před pouhým hlasováním vždy upřednostnit hledání shody a jednomyslnosti.
- (2) Pokud je třeba rozhodnout hlasováním, obvyklou formou je aklamace, není-li stanoveno jinak. Každý má pouze jeden hlas.
- (3) K rozhodnutí je třeba nadpoloviční většiny přítomných členů, není-li stanoveno jinak.
- (4) Je-li třeba rozhodnout mezi několika návrhy, hlasuje se nejprve o posledním z nich. Při volbách rad, delegátů, komisí apod. se volí v pořadí, jak byli kandidáti navrženi.
- (5) Způsoby volby orgánů Jednoty bratrské upravují Dekrety.

§ 30

Usnášení a zápis

- (1) Orgány Jednoty bratrské jsou schopné se usnášet, pokud je přítomna nadpoloviční většina jejich členů, není-li stanoveno jinak.
- (2) Z každého jednání musí být vyhotoven zápis, který musí obsahovat přinejmenším datum a místo zasedání, jména přítomných členů, průběh zasedání a doslovná znění usnesení. V případě změny Ústavy je třeba do zápisu uvést i důvody a námítky a poměr hlasů.
- (3) Zápis vypracuje pověřený zapisovatel a ověřuje předsedající.

§ 31

Odvolání

- (1) Proti rozhodnutí správce sboru nebo Výkonné rady je možno se odvolat k Úzké radě.
- (2) Proti rozhodnutí Úzké rady nebo Rady Jednoty bratrské je možno se odvolat k Synodu, jehož rozhodnutí je konečné.
- (3) Odvolací lhůta je 30 dní ode dne vydání příslušného rozhodnutí nebo jeho písemného doručení. Odvolání nemá odkladný účinek.
- (4) Veškerá odvolání musí být provedena písemnou formou.

ČÁST TŘINÁCTÁ

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 32

Ustanovení pro případ zániku

- (1) V případě zániku Jednoty bratrské Synod jmenuje likvidační komisi a určí jejího předsedu z členů Rady Jednoty bratrské.
- (2) Likvidační komise provede vypořádání a rozhodne o naložení s likvidačním zůstatkem.

§ 33

Účinnost Ústavy

- (1) Tato Ústava nabývá účinnosti schválením Synodu Jednoty bratrské dne 21. 5. 2022.
- (2) Dnem schválení uvedeným v odst. (1) ztrácí účinnost dosud platná verze Ústavy Jednoty bratrské z roku 2021.